

організаційно-структурний потенціал. Для успішної реалізації інноваційного потенціалу необхідні всі ці складові.

Інноваційний потенціал промислового підприємства можна охарактеризувати як складник економічного потенціалу, який містить систему ресурсів, здібностей та можливостей, що забезпечують здатність здійснювати інноваційну діяльність, упровадження досягнень НТП, розроблення та реалізацію нововведень та підтримку інноваційного процесу, дають змогу перейти в якісно новий стан розвитку для досягнення конкурентоспроможності економіки [5, с. 161].

У підсумку доцільно зазначити, що в процесі виробничої діяльності промислові підприємства можуть аналізувати наявний інноваційний потенціал, підвищувати його ефективність та удосконалювати окремі його складові.

Література:

1. Шумпетер Й. Теория экономического развития / пер. с нем. В. С. Автономова, М. С. Любского, А. Ю. Чепуренко. М.: Прогресс, 1982. 456 с.
2. Гаєвська Л. М. Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 15, С. 192-196.
3. Єпіфанова І. Ю., Гладка Д. О., Інноваційний потенціал підприємства: сутність, складові та фактори впливу. *Економіка і суспільство*. 2018. № 14, С. 354-360.
4. Глушенкова А. А. Структура інноваційного потенціалу підприємств сфери телекомунікацій та інформатизації. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2016. № 4 (18), С. 100-106.
5. Юхновський І. В. Сутність та структура інноваційно-інвестиційного потенціалу економіки: основні підходи та напрями формування. *Український соціум*. 2010. № 2, С. 159-171.

ПОТЕНЦІАЛ КОНСОЛІДАЦІЇ БІЗНЕСУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

*Линенко А. В., канд. екон. наук, доцент
Доброхвост Л. С.
Запорізький національний університет*

Одну з провідних ролей у забезпеченні зростання економіки країни відіграє сьогодні промисловість, адже промислове виробництво України є підґрунтям для підтримки науково-технічного, соціально-економічного прогресу. Наразі економічна ситуація в Україні характеризується кризовими явищами, що потребує консолідації бізнесу для збільшення потенційних можливостей подолання нових викликів сучасної кризи, створення передумов інноваційного розвитку й отримання ефекту синергії від об'єднання підприємств.

Машинобудівний комплекс потребує трансформації, а в контексті переваг консолідації бізнесу, звісно з дотриманням антимонопольних обмежень,

об'єднання машинобудівних підприємств може значно підсилити їхній потенціал [3].

Проблемою є те, що сьогодні великі машинобудівні підприємства необхідно докорінно модернізувати, а це вимагає значних інвестиційних ресурсів. Без належної модернізації відбувається скорочення робочих місць і недоотримання доходу. Тому існує нагальна потреба в трансформації машинобудівної галузі та запровадженні політики підтримки економічного зростання, зокрема за рахунок процесів консолідації бізнесу.

Консолідація є важливим інструментом перетворень у підприємницькому секторі. Консолідація бізнесу – це об'єднання двох або більше промислових підприємств, незалежних компаній і функціональних бізнес-структур. У результаті такого повного або часткового злиття, як правило, зростає загальний ринковий потенціал, скорочуються витрати та досягається ефективність за рахунок масштабу, що сприяє налагодженню нових стійких відносин із іншими учасниками ринку. Для консолідації бізнесу джерелом зростання є об'єднання активів в єдину систему зі стійкими й ефективними взаємозв'язками [1].

Поєднання декількох бізнес-підрозділів у нові компанії є найбільш радикальним варіантом для машинобудівної галузі. Консолідований бізнес може отримати дешевше фінансування, якщо новостворена компанія буде стабільною, вигідною та матиме більше активів, які можна використати в якості забезпечення. Крім того, консолідація бізнесу сприятиме концентрації ринкової економіки, розширенню асортименту продукції, збільшенню географічного охоплення та нарощуванню клієнтської бази.

Для того, щоб Україна стала конкурентоспроможною державою в машинобудівній галузі, треба враховувати світові тенденції та активно запроваджувати передовий досвід на своїх теренах. Пріоритетним напрямом розвитку галузі машинобудування є перетворення її на організовану, сталу, прибуткову частину економіки нашої країни. Організована на рівні району, області, певної території або за будь-яким іншим принципом, консолідація має стати «помічником» у цьому процесі.

Все частіше об'єднання підприємств сприяє їх успішному розвитку, завдяки такому укрупненню підприємства збільшують свою ринкову вартість, підвищують ефективність своєї господарської діяльності. Втім, необхідно також зазначити, що високий рівень консолідації виробництва ще не гарантує високої економічної ефективності виробництва, натомість надмірна концентрація може призвести до втрати керованості компанією.

Крім того, якщо інтегроване підприємство має великі розміри, нераціональну структуру основних засобів, неоптимальну номенклатуру продукції, що виробляється, то рівень консолідації не може бути показником ефективності виробництва. В кожній конкретній галузі є найбільш оптимальні розміри підприємств, об'єктивно зумовлені механізмом досягнення економічного ефекту масштабу [2].

Значної уваги потребують питання створення сприятливого бізнес-клімату в містах, підтримки малого й середнього підприємництва, розвитку відповідної екосистеми, налагодження ефективної взаємодії між бізнесом і

владою, зменшення корупції. Саме в цьому контексті важливу роль відіграють бізнес-асоціації, що можуть об'єднувати невеликі машинобудівні підприємства.

Позитивним є те, що впродовж останніх років в Україні помітно зріс рівень організованості представників бізнесу: вони об'єднуються за регіональними, галузевими, професійними, функціональними, організаційно-правовими ознаками, за типом діяльності чи спрямованістю на певний сегмент бізнесу. Здебільшого це відбувається у великих містах і промислово розвинених регіонах [4].

Отже, потенціал консолідації бізнесу машинобудівних підприємств здатен сприяти підвищенню рівня національної економіки завдяки досягненню збалансованої взаємодії між суб'єктами економічних відносин. У результаті об'єднання підприємства набувають здатності забезпечувати випуск інноваційної продукції, що може замінити імпортні товари та сприяти підвищенню ефективного розвитку країни, навіть за сучасних складних умов коронакризи.

Література:

1. Консолідація бізнесу. *Фінансова енциклопедія*. URL: <https://ua.nesrakonk.ru/business-consolidation> (дата звернення: 07.11.2021).

2. Кравець К. П. Методичний інструментарій оцінювання ефектів консолідації. *Ефективна економіка*. Київ, 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8537> (дата звернення: 08.11.2021).

3. Машинобудівна галузь в Україні: потенціал та можливості для розширення експорту : звіт. Київ : ДП «Укрпромзовнішекспертиза», 2019. 350 с.

4. Розбудова потенціалу бізнес асоціацій в Україні Інструменти, успіхи, виклики : кейс-стаді. Київ : Проєкт «Партнерство для розвитку міст». 68 с.

КРАУДФАНДИНГ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Макар Л.М., к.п.н., доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Становлення й розвиток нових самостійних напрямів в економіці України починається з переходом до постіндустріального суспільства наприкінці ХХ – початку ХХІ століття. Початок підприємницької діяльності, спрямованої на здійснення соціального блага, може слугувати яскравим прикладом цього феномену, що набирає обертів в усьому, адже економічна ситуація, яка склалася, вимагає розробки нових механізмів й способів здійснення соціальної політики.

Завдяки широкому розвитку інформаційних технологій та Інтернета, що сприяли виникненню всляких соціальних спільнот, з'явилася принципово нова модель колективного фінансування проєктів в різних сферах суспільного життя. Ініціаторами проєктів можуть бути як окремі особистості (винахідники,